

Nr 100.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1917 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till en extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen samt till jordbrukskonsulenter och jordförmedlingsbyråer.

(1:a avd.)

I statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln har med hänsyn till blivande propositioner beräknats dels i punkten 2 ett belopp av 17,000 kronor till en extra byrå i lantbruksstyrelsen, dels i punkten 20 ett belopp av 110,000 kronor till statsbidrag för anställande av jordbrukskonsulenter och dels i punkten 112 ett belopp av 20,000 kronor till jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen.

I en till riksdagen den 27 april 1917 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 333, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen

a) att för anställande från och med den 1 juli 1917 av en extra tjänsteman å lantbruksstyrelsens lantbruksbyrå å extra stat för år 1918 anvisa såsom förslagsanslag, högst, 4,500 kronor ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må härav låta under innevarande år av tillgängliga medel utanordna 1,500 kronor;

b) att såsom reservationsanslag å extra stat för år 1918 anvisa, att av Kungl. Maj:t i mån av behov användas, såsom bidrag till anställande av

dels tretton jordbrukskonsulenter i Dalarna och Norrland under villkor, att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostas av landsting, hushållningssällskap eller eljest, 32,500 kronor,

dels en jordbrukskonsulent inom vartdera av Kalmar läns norra och Gottlands läns hushållningssällskaps områden under enahanda villkor och under förutsättning därjämte, att vederbörande hushållningssällskap bidrager till konsulentens avlöning med minst 1,250 kronor, 2,500 kronor,

dels ock aderton jordbrukskonsulenter i övriga delar av södra och mellersta Sverige under villkor, att konsulenternas rese- och traktementsersättning bekostas av landsting, hushållningssällskap eller eljest samt att vederbörande hushållningssällskap under samma år på egen bekostnad och utan anlitande till någon del av statsbidraget anställer en eller flera ytterligare jordbrukskonsulenter, 45,000 kronor, eller tillsammans 80,000 kronor,

ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må för bidrag från detta anslag stadga de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva;

c) dels medgiva, att Kungl. Maj:t må under år 1918 till jordförmedlingsbyråer för egnehemsrörelsen använda vad som vid utgången av år 1917 kan kvarstå oanvänt å anslaget för detta ändamål;

dels ock för sistberörda ändamål å extra stat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

Beträffande utredningen i detta ärende tillåter sig utskottet hänvisa till berörda statsrådsprotokoll.

På framställning av Kungl. Maj:t har innevarande års riksdag till extra biträden hos lantbruksstyrelsen m. m. å extra stat för år 1918 anvisat ett belopp av 13,675 kronor, varav 3,000 kronor till ett arbetsbiträde å styrelsens lantbruksbyrå. Med hänsyn därtill att såsom departementschefen meddelat frågan om inrättande av en extra byrå hos styrelsen i fråga måst av angivna skäl undanskjutas begäres nu medel till ytterligare ett dylikt biträde från och med den 1 juli innevarande år. Härför har beräknats ett belopp av 3,000 + 1,500 kronor = 4,500 kronor.

Då enligt utskottets uppfattning behov av det föreslagna nya biträdet torde förefinnas, biträder utskottet detta förslag.

Å innevarande års stat äro anvisade anslag å tillhopa 70,000 kronor för anställande av dels 13 jordbrukskonsulenter i Dalarna och Norrland, dels en i vartdera av Kalmar läns norra och Gottlands läns hushållningssällskaps områden och dels 14 i övriga delar av södra och mellersta Sverige. Den nu förevarande framställningen avser beviljande av medel för anställande av jordbrukskonsulenter jämväl inom återstående fyra hushållningssällskap i södra och mellersta Sverige. Härför har beräknats en ökning av anslaget till 80,000 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 10 saml. 60 häft. (Nr 99—100.) 2

Utskottet.

Extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.

Jordbrukskonsulenter.

Då enligt utskottets uppfattning ifrågavarande betydelsefulla verksamhet är värd att än ytterligare uppmuntras, har utskottet intet att erinra mot beviljande av de begärda ökade anslagsmedlen.

Jordförmedlingsbyråer.

Till jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen har riksdagen anvisat å extra stat för vart och ett av åren 1912—1915 20,000 kronor. På grund av uppkomna besparingar behövdes icke något anslag för år 1916 och för år 1917 kunde beloppet begränsas till 8,000 kronor. I årets statsverksproposition har med hänsyn till ifrågaställd utveckling av jordförmedlingsväsendet anslaget för år 1918 beräknats åter höjt till 20,000 kronor. Ifall blivande behållning vid 1917 års slut får användas även för år 1918, har nytt anslag å 12,000 kronor syntts departementschefen tillräckligt för att möta behovet under sistnämnda år.

Utskottet biträder förslaget därom att ifrågavarande anslag för år 1918 bestämmas till 12,000 kronor.

Under återopande av vad ovan anförts, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) att för anställande från och med den 1 juli 1917 av en extra tjänsteman å lantbruksstyrelsens lantbruksbyrå å extra stat för år 1918 anvisa såsom förslagsanslag, högst 4,500 kronor, ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må härav låta under innevarande år av tillgängliga medel utanordna 1,500 kronor;

b) att såsom reservationsanslag å extra stat för år 1918 anvisa, att av Kungl. Maj:t i mån av behov användas, såsom bidrag till anställande av

dels tretton jordbrukskonsulenter i Dalarna och Norrland under villkor, att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostas av landsting, hushållningssällskap eller eljest, 32,500 kronor,

dels en jordbrukskonsulent inom vardera av Kalmar läns norra och Gottlands läns hushållningssällskaps områden under enahanda villkor och under förutsättning därjämte, att vederbörande hushållningssällskap bidrager till konsulentens avlöning med minst 1,250 kronor, 2,500 kronor,

dels ock aderton jordbrukskonsulenter i övriga delar av södra och mellersta Sverige under villkor, att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostas

av landsting, hushållningssällskap eller eljest samt att vederbörande hushållningssällskap under samma år på egen bekostnad och utan anlitande till någon del av statsbidraget anställer en eller flera ytterligare jordbrukskonsulenter, 45,000 kronor, eller tillsammans 80,000 kronor,

ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må för bidrag från detta anslag stadga de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva;

c) *dels* medgiva, att Kungl. Maj:t må under år 1918 till jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen använda vad som vid utgången av år 1917 kan kvarstå oanvänt å anslaget för detta ändamål;

dels ock för sistberörda ändamål å extra stat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 12,000 kronor

Stockholm den 22 maj 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Herrar greve Hamilton, Ericsson, greve Wachtmeister, Persson, Åkerlund, Öberg, Nilsson i Tånga, Nilsson i Linnås, Sjöblom, Barthelson, Ingeström, Pettersson. Olaus, Igel och Hage.